

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА**  
**УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ**

**Циклова комісія з педагогічної освіти**

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

**Проректор з науково-методичної  
та навчальної роботи**

**О.Б.Жильцов**

**2017 р.**



**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**ПСИХОЛОГІЯ СПІЛКУВАННЯ**

**галузь знань:**

**0102 Культура**

**спеціальність:**

**5.02010201 Бібліотечна справа**

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № <u>2038/17</u>	
<u>Біс</u> (підпис)	<u>Жильцов</u> (прізвище, ініціали)
« <u>  </u> »	20 <u>17</u> р.

**Київ 2017 рік**

Робоча програма «Психологія спілкування» для студентів галузі знань 0102  
Культура, за спеціальністю 5.02020201 Бібліотечна справа

Розробник: Винар Валентина Іванівна,  
викладач циклової комісії з педагогічної освіти  
Університетського коледжу  
Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії з педагогічної освіти

Протокол від «22» серпня 2017р. № 1

Голова циклової комісії  Артюх Л.Л.

© \_\_\_\_\_, 20\_\_ рік  
© \_\_\_\_\_, 20\_\_ рік

# 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 1	Галузь знань 0102 Культура	Нормативна
	Спеціальність 5.02010201 Бібліотечна справа	
Змістових модулів – 1		Рік підготовки
		3-й
Семестр		
5-й		
Загальна кількість годин - 30	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «молодший спеціаліст»	Лекції
		2 год.
Семінарські		
2 год.		
Практичні		
10 год.		
Модульний контроль		
2 год.		
Індивідуальні заняття		
4 год.		
Самостійна робота		
10 год.		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,3 самостійної роботи студента – 1		Вид контролю: залік

## 2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Психологічні знання та вміння необхідні кожній людині. Уміння спілкуватися, будувати відносини з людьми, знаходити підхід до них складає основу життєвого і професійного успіху кожної людини. Спілкування є не тільки джерелом отримання інформації і позитивних емоцій, ефективним засобом самовираження і вдосконалення міжособистісних стосунків, а й невичерпним резервом оптимізації будь-якої професійної діяльності.

Тому вивчення навчального матеріалу з дисципліни «Психологія спілкування», допоможе студентам отримати знання про особливості спілкування, професійного та міжособистісного діалогу, соціального сприйняття, міжособистісних та внутріособистісних конфліктів, а також дозволить сформувати на цій основі комунікативні якості, підвищити професійні компетентності, розширити, систематизувати та закріпити набуті знання з психології спілкування. Все це сприятиме ефективній самореалізації студентів, як фахівців бібліотечної справи.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання

**Мета курсу:** засвоєння студентами основних теоретичних підходів до вивчення проблем комунікації та спілкування, формування навичок аналізу смислів та змісту комунікаційних актів, навиків розпізнання невербальної сигналізації та емоцій співбесідника, навичок збереження комунікативної рівноваги та ефективності комунікації.

**Завдання:** оволодіння та подальше вільне оперування професійною термінологією, використовуваною в даній сфері практичної діяльності; розкриття взаємозв'язків міжособистісного спілкування з іншими формами комунікативних процесів; формування у студентів навичок аналізу смислів за змісту повідомлень та діалогів у комунікативних актах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі **предметні компетентності**:

- використання професійної термінології, що існує в даній сфері;
- розуміння синонімічної термінології у суміжних сферах, що описують комунікативні процеси та їх складові;
- усвідомлення особливостей вербального та невербального спілкування;
- розуміння особливостей міміки, жестів, рухів, пози та здатність їх інтерпретувати;
- уміння переводити отриману в процесі спілкування інформацію в іншу знакову систему;
- усвідомлення смислів та змістів окремих комунікативних актів в процесі спілкування;
- розуміння характеристики складових ефективної комунікації;
- можливість застосовування теоретичних знань з психології спілкування у повсякденному житті, створюючи умови, які забезпечують успіх професійної діяльності;



- уміння спостерігати, аналізувати, узагальнювати та систематизувати психологічні особливості спілкування, об'єктивно оцінювати поведінку та соціальні дії суб'єктів;
- здатність формувати в собі позитивні риси особистості та поведінки;
- вміння самостійно працювати з науковою літературою.

Курс «Психологія спілкування» реалізовується через систему лекцій, семінарських і практичних занять. Зміст розроблено з врахуванням положень кредитно-модульного навчання. Вміщено короткі пояснення щодо організації роботи за даною системою. Таблиці модульного контролю, контролю за систематичною та активною роботою допоможуть студентам самостійно вести облік виконаної роботи.

Вивчення курсу «Психологія спілкування» здійснюється в VI семестрі, закінчується підсумковим видом контролю – заліком. Загальна кількість годин становить 30 год, з яких 2 год. – лекції, 2 год. – семінарські заняття, 10 год. – практичні, 2 год. – модульний контроль, 4 год – індивідуальні заняття, 10 год – самостійна робота.

### **3. Програма навчальної дисципліни**

#### **Змістовий модуль 1. Вступ до психології спілкування**

**Тема 1.** Предмет психології спілкування.

**Тема 2.** Комунікація та спілкування. Бар'єри у спілкуванні.

**Тема 3.** Вербальні засоби спілкування

**Тема 4.** Невербальні засоби спілкування.

**Тема 5.** Ефективне спілкування, шляхи та способи досягнення

**Тема 6.** Конфліктні ситуації в процесі спілкування та шляхи їх подолання.

#### 4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	усього	у тому числі					
		лекції	сем.	пр.	пк	інд.	с.р.
1	2	3	4		5	6	7
<b>Змістовий модуль 1. Вступ до психології спілкування.</b>							
Тема 1. Предмет психології спілкування	6	2	2				2
Тема 2. Комунікація та спілкування. Бар'єри у спілкуванні.	4			2			2
Тема 3. Вербальні засоби спілкування	5			2		2	1
Тема 4. Невербальні засоби спілкування.	4			2			2
Тема 5. Ефективне спілкування, шляхи та способи досягнення	4			2			2
Тема 6. Конфліктні ситуації в процесі спілкування та шляхи їх подолання.	5			2		2	1
Модульна контрольна робота 1.	2				2		
Разом за змістовим модулем 1	<b>30</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>10</b>	<b>2</b>	<b>4</b>	<b>10</b>
<b>Усього годин за курс</b>	<b>30</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>10</b>	<b>2</b>	<b>4</b>	<b>10</b>

## 5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Предмет психології спілкування	2
	Разом	2

## 6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Комунікація та спілкування. Бар'єри у спілкуванні.	2
2	Вербальні засоби спілкування	2
3	Невербальні засоби спілкування.	2
4	Ефективне спілкування, шляхи та способи досягнення	2
5	Конфліктні ситуації в процесі спілкування та шляхи їх подолання.	2
	Разом	10

## 7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1	Предмет психології спілкування	2	5
2	Комунікація та спілкування. Бар'єри у спілкуванні.	2	5
3	Вербальні засоби спілкування	1	5
4	Невербальні засоби спілкування.	2	5
5	Ефективне спілкування, шляхи та способи досягнення	2	5
6	Конфліктні ситуації в процесі спілкування та шляхи їх подолання.	1	5
	Разом	10	30

# 8. Навчально-методична карта дисципліни «Психологія спілкування».

Разом: 30 год, лекції – 2 год, семінарські заняття – 2 год, практичні заняття – 10 год, індивідуальна робота – 4 год, модульний контроль – 2 год., самостійна робота – 10 год.

Тиждень	Змістовий модуль I.					
Модулі	Вступ до психології спілкування.					
Назва модуля						
Лекції	1	2	3	4	5	6
Теми лекцій	Предмет психології спілкування.	Комунікація та спілкування. Бар'єри у спілкуванні.	Вербальні засоби спілкування	Невербальні засоби спілкування.	Ефективне спілкування, шляхи та способи досягнення	Конфліктні ситуації в процесі спілкування та шляхи їх подолання.
Теми семінарських занять	Предмет психології спілкування.					
Теми практичних занять		Комунікація та спілкування. Бар'єри у спілкуванні.	Вербальні засоби спілкування	Невербальні засоби спілкування.	Ефективне спілкування, шляхи та способи досягнення	Конфліктні ситуації в процесі спілкування та шляхи їх подолання.
Самостійна робота	Табл. 7					
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1					
Підсумковий контроль	Залік					



## 9. Методи контролю

**Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

**Методи письмового контролю:** письмове тестування, ведення таблиці, модульна контрольна робота.

**Методи самоконтролю:** самооцінка, самоаналіз.

## 10. Розподіл балів, які отримують студенти

Вид роботи	максимальна кількість балів за один вид роботи	обов'язкова кількість виконаних завдань за курс	максимальна кількість балів за всі види роботи
1. Відвідування лекцій	1	1	1
2. Відвідування семінарів	1	1	1
3. Відвідування практичних	1	10	5
4. Виконання завдання для самостійної роботи	5	6	30
5. Робота на семінарському (доповідь, виступ, повідомлення, участь в дискусії) занятті	10	1	10
6. Робота на практичному занятті	10	5	50
6 Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25
Всього			122
Залік			
Коефіцієнт	1,22		

## Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота						Сума	Підсумковий тест
Змістовий модуль 1						100	залік
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
122							
Всього 122							

## 11. Шкала оцінювання

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
<b>A</b>	<b>90-100 балів</b>	<b>Відмінно</b> - відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
<b>B</b>	<b>82-89 балів</b>	<b>Дуже добре</b> - достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
<b>C</b>	<b>75-81 балів</b>	<b>Добре</b> - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
<b>D</b>	<b>69-74 балів</b>	<b>Задовільно</b> - посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
<b>E</b>	<b>60-68 балів</b>	<b>Достатньо</b> - мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
<b>FX</b>	<b>35-59 балів</b>	<b>Незадовільно з можливістю повторного складання</b> - незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови
<b>F</b>	<b>1-34 балів</b>	<b>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу</b> - досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення

## 12. Методичне забезпечення

- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ схематична наочність;
- ✓ електронний психологічний інструментарій;
- ✓ збірка психологічних завдань.

### 13. Очікувані результати.

**У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть:**

- застосовувати теоретичні знання з психології спілкування у повсякденному житті, створюючи умови, які забезпечують успіх професійної діяльності;
- аналізувати інформацію вербального та невербального спілкування;
- розпізнавати та інтерпретувати особливості міміки, жестів, рухів, пози тіла;
- переводити отриману інформацію в іншу знакову систему;
- спостерігати, аналізувати, узагальнювати та систематизувати психологічні особливості спілкування, об'єктивно оцінювати поведінку та соціальні дії суб'єктів;
- аналізувати характеристику складових ефективної комунікації;
- розпізнавати взаємозв'язки міжособистісного спілкування з іншими формами комунікативних процесів;
- аналізувати смисли змісту повідомлень та діалогів у комунікативних актах;
- володіти та вільно оперувати професійною термінологією, використовувати її в даній сфері практичної діяльності.



## 12. Рекомендована література

### Базова:

1. Авраменко О. О., Яковенко Л. В., Шийка В. Я. Ділове спілкування: Навчальний посібник. / За наук. ред. О. О. Авраменко. – Івано-Франківськ, «Лілея НВ», – 2015. – 160 с.
2. Етика ділового спілкування: навч. посібник / В. Г. Воронкова, А.Г.Беліченко, В.В. Мельник. - Львів : Магнолія 2017. - 312 с.
3. Засекіна Л. В., Пастрик Т. В. Основи психології та міжособове спілкування: навч. посіб. / Л.В. Засекіна, Т.В. Пастрик. – Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. – 184 с.
4. Прищак, М. Д. Етика та психологія ділових відносин: навчальний посібник / М. Д. Прищак, О. Й. Лесько. – Вінниця: ВНТУ, 2016. – 151 с.
5. Психологія спілкування: навч. посіб. / [Л. О. Савенкова та ін.]; за заг. ред. Л.О. Савенкової; Держ. ВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». - Київ: КНЕУ, 2015. - 309 с.

### Допоміжна:

1. Варій М. Й. Загальна психологія : підручник / М. Й. Варій : Львів. держ. ун-т безпеки життєдіяльності. – 4- те вид., виправл. і доповн. – К.: Знання, 2014. – 1047 с.
2. Гірник А. М. Тренінг комунікативних умінь / За ред. Н. Л. Коломінського. — К., 1995.
3. Ділове спілкування: навч. посіб. / Прищак М. Д., Залюбівська О. Б., Слободянюк О. М.; Вінниц. нац. техн. ун-т. - Вінниця: ВНТУ, 2015. - 127с.
4. Ділове спілкування: усна і писемна форми: навч. посіб. / О. О.Тележкіна [та ін.]. - Харків : Смугаста типографія, 2015. - 383 с.
5. Долинська, Л. В. Психологія конфлікту: навч. Посібник/ Л.В. Долинська, Л.П. Матяш-Заяц. – К.: Каравела, 2010. – 304 с.
6. Дейл Карнегі. Як завойовувати друзів та впливати на людей. — Харків: ВАТ "Харків, книж. ф-ка ім. М. В. Фрунзе", 2005.
7. Джелалі В. О. Психологія вирішення конфліктів: навч. посібник / В. О. Джелалі. – Харків-Київ: Р.И.Ф., 2006. – 320 с.
8. Етика ділового спілкування: [Навч. метод. посіб. для студ. ВНЗ.] / Харченко С. Я., Краснова Н.П., Юрків Я.І.; Держ. заклад «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка. – Луганськ. : Видавництво ДЗ ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2012. – 507 с.
9. Загальна та прикладна психологія. Як допомогти собі та іншим: курс лекцій: навч. посіб. / Т. Ф. Цигульська. - К. : Наукова думка, 2000. - 190 с.
10. Канівець Т.М. Лекційний матеріал до курсу «Спецпрактикум з соціальної психології»: Навчальний посібник для студентів ВНЗ. – Чернівці, 2015. – 132 с.



14. Кайдалова Л. Г., Пляка Л. В. Психологія спілкування: навч. посіб. – Х.: НФаУ, 2011. – 132 с.
15. Ложкін Г. В., Пов'якель Н. І. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика: Навч. посібник. — К.: ВД «Професіонал», 2006.
16. Мовленнєва комунікація: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Семен Абрамович, Марія Чікарькова. - Вид. 2-ге, випр. та допов. - К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2013. - 458, [8] с.
17. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія професійної комунікації: Навчальний посібник. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2010. – 528с.
18. Основи міжособистісного спілкування: навч.-метод. посіб. для студ. пед. навч. закл / уклад. Л.В. Любчак. Вінниця: ФОП Корзун Д.Ю., 2012. – 158с.
19. Практикум з риторики: навч. посіб. / Н.В. Кавера. — К.: Кондор-Видавництво, 2015. — 178 с.
20. Піз А., Піз Б. Мова рухів тіла. Розширене видання / Пер. з англ. – К: ТОВ «Компанія ОСМА», 2015. – 416 с.
21. Філоненко М.М. Психологія спілкування: Підруч. для вищ. навч. закл./ М.М.Філоненко. - К.: Центр учбової літератури, 2008. - 224 с.
22. Яшенкова О.В. Основи теорії мовної комунікації: навч. посіб. / О.В. Яшенкова. – К.: ВЦ «Академія», 2010. – 312 с.

### **13. Інформаційні ресурси**

1. Бібліотека українських підручників <http://pidruchniki.ws/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О.Сухомлинського [www.dnrb.gov.ua/](http://www.dnrb.gov.ua/)
3. Електронна енциклопедія психології – [www.psicho.org.ua](http://www.psicho.org.ua)
4. Портал професійних психологів України «У психолога» <http://upsihologa.com.ua/>
5. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. Студентська електронна бібліотека – <http://chitalka.info>